

7. Rammer for Børnemad (2010-102233)

Udvalget skal tage stilling til rammer for børnemaden, evt. pålæg af frokost af sociale og sundhedsmæssige årsager, samt valg af frokostordning i integrerede institutioner.

INDSTILLING OG Beslutning

Børne- og Ungdomsforvaltningen indstiller til Børne- og Ungdomsudvalget,

1. at rammer for børnemaden i København godkendes
2. at nystartede institutioner med produktionskøkken i 2011 og frem skal starte op med frokost. I institutioner med begrænsede køkkener eller modtagekøkkener træffes beslutningen af forældrebestyrelsen, når denne træder til
3. at der i 2011 og 2012 ikke er daginstitutioner der pålægges frokost af sociale og sundhedsmæssige årsager
4. at forældrebestyrelsen i integrerede institutioner som udgangspunkt skal træffe en samlet beslutning om fravalg af frokost (dog med undtagelse af integrerede institutioner med begrænsede køkkener eller modtagekøkken samt institutioner med en "ren" udflytterdel)
5. at udvalget drøfter de fremlagte udviklingsmuligheder for Børnemaden fremover, hvorefter forvaltningen vil fremlægge forslag til konkret handleplan med evt. økonomiske konsekvenser for BUU

Problemstilling

Med vedtagelsen af budget 2011 bliver der truffet en række beslutninger om serviceniveau på børnemad i København, ligesom der i 2009-2010 er truffet en række beslutninger om børnemad: Rammer for børnemaden skaber overblik over den københavnske profil på børnemadsområdet.

Børne- og Ungdomsudvalget skal jf. lov om fleksibel frokostordning beslutte, om der skal være institutioner der pålægges frokost af sociale og sundhedsmæssige årsager. Senest 31. december skal forældrebestyrelserne vælge, om de fortsat vil have en kommunal frokostordning. Det skal besluttes, om denne beslutning skal træffes samlet for institutionen eller kan splittes op på henholdsvis vuggestue- og børnehavedel.

Det skal også besluttes, om nyåbnede institutioner skal starte op med frokost eller evt. opstart skal udskydes til der er valgt en forældrebestyrelse, som kan tage stilling til, om der skal være en frokostordning i institutionen.

Løsning

Rammer for Børnemaden

Det foreslås, at de hidtidige rammer for børnemaden fastholdes og kommunikeres til de københavnske forældre ifm. deres valg om frokostordning (bilag 1 og bilag 2). Særligt anbefales frokostordning i vuggestuer og i institutioner med eget køkken. Her følges KFO's og Københavns Madhus anbefalinger.

Nystartede institutioner

Det foreslås, at nystartede institutioner med produktionskøkken starter op med frokost. I institutioner med begrænsede køkkener eller modtage-køkkener træffes beslutning om, hvorvidt der skal startes op med frokost af forældrebestyrelsen, når denne træder til.

For nystartede grupper i eksisterende institutioner følges som udgangspunkt forældregruppens /forældrebestyrelsens/ institutionsbestyrelsens seneste beslutning uanset køkkenforholdene i institutionen. Hvis der er tale om en institution der tidligere kun har bestået af vuggestuebørn og udvides med børnehalebørn eller omvendt og der ikke er produktionskøkken til at servere frokost til alle børn, kan forældrebestyrelsen dog beslutte, at der ikke skal være mad i børnehavedelen (bilag 1).

Med denne løsning sikres, at nyetablerede produktionskøkkener ikke står ubrugte hen.

Frokost af sociale og sundhedsmæssige årsager

Det foreslås, at man i Københavns Kommune i 2011 og 2012 ikke pålægger frokost i daginstitutioner af sociale og sundhedsmæssige årsager (bilag 3). Der eksisterer ikke sundhedsdata der kan opgøres på institutionsniveau for de 1-5 årige i Københavns Kommune. Der er en tæt sammenhæng mellem lav socialøkonomisk placering og en høj andel af dårlig tandsundhed og overvægt og fedme. Hvis der skal pålægges frokost grundet sociale og sundhedsmæssige forhold, må det derfor baseres på indirekte sundhedsdata, hvilket ikke er optimalt. Endvidere vides det ikke, hvor mange institutioner der vil fravælge en kommunal frokostordning. Det vurderes, at det ikke vil være hensigtsmæssigt at pålægge mad i institutioner, der måske ville have tilvalgt madordningen frivilligt. Primo 2011 opgøres hvor mange procent af institutionerne, der har fravalgt frokostordningen og hvor mange af disse, der har en høj andel af børn hvis forældre har friplads og hvor den ene forælder er på kontanthjælp set ift. niveauet i København og på landsplan. BUU får herefter en status og evt. forslag til, om der i 2013 og 2014 er institutioner, der skal pålægges mad.

Ikke aldersopdelt beslutning om frokost?

Det foreslås, at forældrebestyrelsen/bestyrelsen i integrerede institutioner som udgangspunkt skal træffe en samlet beslutning om fravalg af frokost (se bilag 4).

Integrerede institutioner med begrænset eller modtagekøkken til vuggestue og/eller børnehavedelen kan dog træffe en beslutning om frokost opdelt på henholdsvis vuggestue- og børnehalebørn.

Institutioner med en udflytterdel, hvor børn i udflytterdelen er i udflytteren hver dag, kan endvidere træffe en separat beslutning for udflytterdelen, selvom der er børnehalebørn både i ude- og i hjemmedelen.

Denne løsning er mere driftseffektiv end hvis beslutningen generelt kunne træffes aldersopdelt, idet der bliver produceret frokost til flere børn pr. institution.

Udviklingsmuligheder for Børnemaden

Der er desuden mulighed for på områder af Børnemaden at udvikle servicetilbuddet til børn og forældre (bilag 1). Københavns Madhus peger på, at dette kan ske gennem bl.a. fortsat etablering af produktionskøkkener, yderligere kompetenceudvikling, mere økologi og konkrete projekter til gavn for børn og institutioner. Forvaltningen vil i givet fald efterfølgende fremlægge konkrete forslag til

udmøntning.

Økonomi

I Budget 2011 indgår, at Børnemaden fremover bliver en forældrebetalt frokostordning, hvor forældrene – hvis institutionen vælger at have madordning – finansierer udgifterne til frokost. De økonomiske rammer, hvad angår lønmidler, råvarer og budgetudmelding vil i 2011 være på niveau med de hidtidige midler til børnemad.

Midler til administration (1,5 mio. kr.) er afsat i den vedtagne administrative ramme for BUF, og midler til rådgivning og kompetenceudvikling i institutionerne gennemført af Københavns Madhus indgår i budgetmidlerne til frokostordningen (jf. BUU 16.6.2010).

Udover midlerne til frokostordning i de institutioner, der vælger dette, opretholdes den øvrige forplejning fuldt ud for alle daginstitutionsbørn i Københavns Kommune. Der bliver udmeldt 12 kr. pr./barn/kostdag til dette.

Statslige DUT-midler til dækning af udgifter til søskenderabatter og fripladser er ifm.

Økonomaftalen 2011 gjort varige; i 2011 får Københavns Kommune tildelt 39,1 mio. kr. Denne udgift er afhængig af, hvor mange daginstitutioner, der fremadrettet har en frokostordning.

Forældrebestyrelserne vælger dette i løbet af efteråret 2010, og i januar 2011 kan forvaltningen estimere den samlede udgift for 2011 og 2012. Midlerne dækker udgifterne, hvis det gennemsnitlige tilvalg i 2011 og 2012 er ca. 73%. Hvis forældrebestyrelserne i samtlige daginstitutioner i Københavns Kommune fremadrettet ønsker en madordning, er der et merfinansieringsbehov på 16,3 mio. kr.

Videre proces

-

Else Sommer

/Kristina Koch Sloth

bilag

[1. Rammer for børnemad i Københavns Kommune](#)

[2. Børnemad i tal september 2010](#)

[3. Fastholdelse af det sunde frokostmåltid af sociale og sundhedsmæssige årsager](#)

[4. Aldersopdelt beslutning om frokost](#)

